

تهیه پیش‌نمون اصطلاحات گیاهان دارویی ایران با تحلیل محتوایی مقالات فارسی

چکیده:

مقدمه: با گسترش علم و افزایش انتشارات ابزارهایی جهت سازماندهی اطلاعات پدید آمدند. یکی از آن ابزارها اصطلاحنامه است که جهت ذخیره و بازیابی اطلاعات استفاده می‌شود. علم گیاهان دارویی نیز به جهت پیشرفت و گسترش روزافزون مدارک علمی نیازمند منبعی جهت سازماندهی، ذخیره، بازیابی اطلاعات است به همین منظور پژوهشگر درصدد برآمد تا پیش‌نمون اصطلاحات گیاهان دارویی ایران را به‌منظور ذخیره و بازیابی اطلاعات حوزه گیاهان دارویی طراحی کند.

مواد و روش‌ها: ابتدا جستجو در پایگاه‌های داده سامانه دانش‌گستر برکت، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، بانک تخصصی مقالات پزشکی، بانک اطلاعات نشریات کشور، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی انجام شد. سپس با استفاده از فرم ثبت اطلاعات به تحلیل محتوای مقالات دریافت شده از پایگاه‌های اطلاعاتی جهت استخراج اصطلاحات پرداخته شد. پس از گردآوری اصطلاحات، روابط اصطلاحنامه‌ای بر اساس استاندارد انسی و با رویکرد تجربی به‌صورت روش قیاسی و استقرایی تعیین شد.

یافته‌ها: با بررسی ۲۹۰۰ مقاله از ۲۰۸ مجله که از بین این مجلات به ترتیب فصلنامه گیاهان دارویی، دوماهنامه علمی-پژوهشی تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران، ارمغان دانش و مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان بیشترین تعداد مقالات را به خود اختصاص دادند. پیش‌نمون اصطلاحنامه حاضر از ۱۰۶۲ اصطلاح تشکیل شده است که ۳۵۹ اصطلاح آن مرجح است. در پیش‌نمون موردنظر ۱۲۹ رابطه سلسله‌مراتبی در قالب اصطلاح اعم و ۹۶ رابطه سلسله‌مراتبی در قالب اصطلاح اخص تعیین شده است.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر به بهبود بازیابی مدارک ذخیره‌شده گیاهان دارویی و ذخیره در زمان جستجو کمک می‌کند.

کلیدواژه‌ها: پیش‌نمون، اصطلاحنامه، گیاهان دارویی، تحلیل محتوا